

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 494/2019-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. decembra 2019 zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Törökom, Šafárikova 8, Rožňava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 189/2011 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. decembra 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 189/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Oroszovi, ktorému funkčné obdobie sudcu ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. V súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 (ďalej len „rozvrh práce“) bola vec náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3 písm. a) rozvrhu práce prerokovaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 T 189/2011 z 12. septembra 2012 bol obžalovaný [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], uznaný za vinného zo spáchania zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona. V ďalších výrokoch tohto rozhodnutia okresný súd, okrem iného, podľa § 51 ods. 4 písm. c) Trestného poriadku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť v skúšobnej dobe poškodeným spôsobenú škodu a podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku zaviazal obžalovaného k náhrade škody pre poškodených sťažovateľa a [REDAKOVANÉ], celkovo v sume 50 808, 65 €. Rozsudok okresného súdu z 12. septembra 2012 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 12. septembra 2013.

4. Uznesením sp. zn. 1 T 189/2011 z 13. augusta 2012 v spojení s doplňujúcim uznesením zo 16. decembra 2014 (ďalej len „uznesenie z 13. augusta 2012“) okresný súd podľa § 97 ods. 1 Trestného poriadku rozhodol, že sťažovateľovi vracia z účtu obžalovaného vedeného v [REDACTED], sumu 13 991,35 €, a zároveň prikázal tejto banke vykonať uvedený prevod z účtu obžalovaného na účet sťažovateľa v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia. K vráteniu týchto finančných prostriedkov sťažovateľovi do dňa podania ústavnej sťažnosti (28. decembra 2018) nedošlo.

5. Sťažovateľ podal okresnému súdu od roku 2014 osobne aj prostredníctvom zvolených právnych zástupcov viacero žiadostí o vydanie zaistených peňažných prostriedkov. Naposledy sa v predmetnej veci uskutočnilo 14. novembra 2018 verejné zasadnutie, ktoré bolo na žiadosť odsúdeného odročené. Podaním z 21. novembra 2018 sťažovateľ požiadal okresný súd „o vydanie príkazu na zrušenie zaistenej sumy a jej vydanie poškodenému – sťažovateľovi“.

6. Ďalším podaním z 23. novembra 2018 podal sťažnosť na prieťahy v predmetnom konaní adresovanú predsedníčke okresného súdu, ktorá sťažovateľovi vo svojej odpovedi z 20. decembra 2018 okrem iného oznámila, že zákonnému sudcovi nariadila „vykonať vo veci všetky opatrenia smerujúce k tomu, aby došlo k uhradeniu opodstatnených nárokov poškodeného“, a zároveň sa za vzniknuté prieťahy ospravedlnila. Napriek tomu okresný súd v tejto veci i naďalej nevykonával žiadne opatrenia smerujúce k náprave svojho postupu.

7. Porušenie svojich základných práv sťažovateľ vidí v tom, že od vydania uznesenia z 13. augusta 2012 až do dňa podania ústavnej sťažnosti okresný súd v predmetnej veci nekoná. Postup okresného súdu sa podľa jeho názoru vyznačuje „totálnou aroganciou a nečinnosťou, ako aj neefektívnou činnosťou“, v dôsledku čoho je predmetné konanie poznačené prieťahmi a jeho celková dĺžka je neprimeraná.

8. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom rozhodol, že jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie

jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 189/2011 porušené boli, prikáže okresnému súdu v tomto konaní konať, prizná mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € a náhradu trov konania v sume 456,34 €.

II.

Relevantná právna úprava

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. V súlade s čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

12. Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

14. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

15. Ústavný súd za podstatu tejto sťažnosti považoval namietané porušenia sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 189/2011. V rámci argumentácie sťažovateľ poukazuje na nečinnosť okresného súdu po vydaní uznesenia sp. zn. 1 T 189/2011 z 13. augusta 2012 v spojení s doplňujúcim uznesením zo 16. decembra 2014, ktorým okresný súd podľa § 97 ods. 1 Trestného poriadku rozhodol, že mu vracia z účtu obžalovaného vedeného v [REDACTED], sumu 13 991,35 €, a zároveň prikázal tejto banke vykonať uvedený prevod z účtu obžalovaného na účet sťažovateľa v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia. Sťažovateľ dôvodí uznesením z 13. augusta 2012 aj v súvislosti s preukázaním jeho nároku na náhradu škody, resp. vrátenie veci, o ktorom má byť podľa neho v tomto konaní rozhodnuté. V závere v rámci svojej argumentácie sťažovateľ poukázal taktiež na fakt, že k vráteniu požadovanej

sumy finančných prostriedkov sťažovateľovi do dňa podania ústavnej sťažnosti (28. decembra 2018) nedošlo.

16. Podľa zistenia ústavného súdu uznesenie z 13. augusta 2012 bolo napadnuté sťažnosťou oprávneného subjektu, a to spoločnosťou [REDACTED], [REDACTED]. Krajský súd v Trnave na základe podanej sťažnosti svojím uznesením č. k. 6 Tos 19/2015-289 z 26. marca 2015 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) zrušil uznesenie z 13. augusta 2012. Zo spisového materiálu v predmetnej veci je zrejmé, že sťažovateľ sa o existencii, ale i dôvodoch uznesenia krajského súdu musel dozvedieť najneskôr z odpovede predsedníčky okresného súdu z 20. decembra 2018.

17. Z obsahu uznesenia krajského súdu, ktoré si ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti zabezpečil, vyplýva, že tento súd dospel k záveru, že suma finančných prostriedkov nachádzajúcich sa na účte majiteľa (obžalovaného) je pohľadávkou majiteľa účtu voči banke na vyplatenie uvedených finančných prostriedkov vedených na účte za podmienok určených v zmluve o bežnom účte. Krajský súd ďalej poukázal na skutočnosť, že uvedená suma finančných prostriedkov bola zaistená na základe príkazu Okresnej prokuratúry Dunajská Streda z 21. júla 2009 a do vydania uznesenia krajského súdu nebolo zaistenie peňažných prostriedkov podľa § 95 ods. 5 Trestného poriadku zrušené. Predmetné finančné prostriedky teda podľa krajského súdu neboli ako vec ani podľa § 89 odňaté a ani podľa § 92 prevzaté. V prípade finančných prostriedkov nachádzajúcich sa na účte podľa krajského súdu nejde o vec v zmysle citovaných ustanovení Trestného poriadku, ale o pohľadávku majiteľa účtu voči banke na vyplatenie sumy finančných prostriedkov vedenej na účte za podmienok určených v zmysle zmluvy o bežnom účte, ktorá sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka § 708 a nasl. Z uvedeného dôvodu následne krajský súd uzavrel, že vzhľadom na to, že suma finančných prostriedkov vedená na účte v banke nie je vecou v zmysle uvedených ustanovení Trestného poriadku, nie je ani možné v zmysle § 97 ods. 1 Trestného poriadku rozhodnúť o ich vrátení, a uznesenie z 13. augusta 2012 v zmysle § 194 Trestného poriadku zrušil.

18. Z uvedeného je zrejmé, že krajský súd svojím uznesením zrušil nezákonné uznesenie z 13. augusta 2012, v ktorom okresný súd nesprávne vyložil pojem „právo na vec“ použitý v § 97 Trestného poriadku, pod ktorým zákonodarca nemyslel nárok na náhradu škody priznaný v trestnom konaní. Uvedený záver krajského súdu je v súlade s dlhodobou ustálenou judikatúrou a ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Českej socialistickej republiky sp. zn. 7 To 32/1974 z 8. novembra 1974, v ktorom tento súd uviedol, že vec, ktorá bola v trestnom konaní odňatá obvinenému a patrí do jeho vlastníctva, nemožno automaticky vydať poškodenému podľa § 80 ods. 1 Trestného poriadku (pozn. v súčasnosti § 97 ods. 1 Trestného poriadku) na uspokojenie priznaných nárokov na náhradu škody. Nárok na náhradu škody, hoci bol poškodenému v trestnom konaní priznaný, sa nepovažuje za uplatnenie práva na vec v zmysle § 80 ods. 1 Trestného poriadku (v súčasnosti § 97 ods. 1 Trestného poriadku, pozn.). Poškodený si môže svoj nárok na náhradu škody na tejto veci uplatniť len v občianskom súdnom konaní (pozn. civilnom súdnom konaní, v súčasnosti v exekučnom konaní).

19. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ ako poškodený v trestnom konaní môže docieľiť uspokojenie svojho nároku na náhradu škody, avšak nie postupom podľa § 97 Trestného poriadku, ale postupom podľa príslušných ustanovení Exekučného poriadku. Vzhľadom na uvedené možno podľa ústavného súdu konštatovať, že medzi namietaným porušením označených práv sťažovateľa, ku ktorému malo dôjsť v súvislosti s uspokojením jeho nároku na náhradu škody a postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 189/2011, v ktorom mu bol právoplatným rozsudkom priznaný nárok na náhradu škody, avšak v ktorom v rámci zákonných možností nemôže dosiahnuť uspokojenie jeho nároku na náhradu škody, neexistuje žiadna príčinná súvislosť.

20. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo,

pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

21. Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. decembra 2019

Jana Baricová
predsedníčka senátu